
Odbor za kulturo in izobraževanje

2015/2129(INI)

4.7.2017

MNENJE

Odbora za kulturo in izobraževanje

za Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

o izvajanju Direktive 2011/93/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji
(2015/2129(INI))

Pripravljalnica mnenja: Sabine Verheyen

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za kulturo in izobraževanje poziva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. opozarja, da bi moral biti boj proti spolni zlorabi otrok in mladostnikov ter otroški pornografiji prednostna naloga za države članice in da kot tak zahteva celovit in večdisciplinaren pristop ničelne tolerance; zato vztraja, da so ukrepi, kot so ozaveščanje javnosti, kampanje preprečevanja, usposabljanje in izobraževanje za organe, starše, učitelje, otroke in mladostnike, zlasti v sodelovanju z združenji staršev in družin, ki so dejavni na področju zaščite otrok in mladostnikov, ter z ustreznimi organizacijami civilne družbe, prav tako pomembni za boj proti tem kaznivim dejanjem kot za pomoč žrtvam in njihovim družinam, preiskovanje kaznivih dejanj, odstranitev gradiva spolne zlorabe otrok in pregon storilcev;
2. je seznanjen s poročili Komisije o izvajanju Direktive 2011/93/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji¹ in se strinja, da kljub nedavnemu razvoju še vedno obstajajo možnosti izboljšanja, dokler ne bi direktiva v celoti izpolnila svojega potenciala v vseh državah članicah; ponovno poudarja, da mora biti otrokova korist glavno vodilo pri izvajanju te direktive; poziva Komisijo, naj pomaga državam članicam, da bodo dosegle pravičen prenos in izvajanje direktive v celoti v vsej EU, tako da bodo otroci imeli korist od njene celotne dodane vrednosti;
3. poziva Komisijo in države članice, naj dajo prednost preprečevanju spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter naj okrepijo sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami in ustanovami za usposabljanje, službami za pomoč žrtvam spolnih zlorab, mednarodnimi in nevladnimi organizacijami, organizacijami civilne družbe in zasebnimi podjetji, da bi določile učinkovite in inovativne politike preprečevanja, vključno z oblikovanjem učnih in izobraževalnih gradiv v zvezi s tem vprašanjem;
4. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so glavni izzivi, s katerimi se države članice srečujejo pri izvajanju Direktive 2011/93/EU, povezani z določbami o preventivnih in intervencijskih ukrepih ter o pomoči, podpori in zaščiti za otroke žrtve; spodbuja Komisijo, naj v poročilu o izvajanju navede informacije o primerih dobre prakse, ki zajemajo dejanske ukrepe, sprejete v različnih državah članicah, ter njihovem učinku v boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter podobam zlorabe otrok;
5. poroča, da sta spolna zloraba in spolno izkoriščanje otrok zunaj spleta in na spletu, vključno z gradivom o zlorabi otrok, še vedno velika težava ter hudo kaznivo dejanje in kršitev temeljnih pravic žrtev; poudarja, da ta kazniva dejanja povzročajo kratko- in dolgoročno telesno, duševno in socialno škodo otrokom ter stalno nevarnost ponovne viktimizacije in stigmatizacije žrtev v spletnem okolju;
6. poziva, da je nujno potrebna celovita politika odzivanja na nove oblike spolnega izkoriščanja in zlorabe otrok na internetu, kot so kibernetško zapeljevanje, spolno izsiljevanje, komercialno prenašanje prek spleta, maščevalna pornografija, voajerizem

---

¹ UL L 335, 17.12.2011, str. 1.

in pridobivanje za spolne namene, vključno s krepitvijo prizadevanj in virov za odkrivanje žrtev in za storitve za žrtve; v zvezi s tem priporoča, naj Komisija nadalje oceni, ali so bili cilji Direktive 2011/93/EU dejansko uresničeni in ali ta direktiva nudi ustrezen odziv na nove digitalne in tehnološke izzive in grožnje;

7. spodbuja vse države članice, ki členov 22, 23, 24 ter členov 18, 19 in 20 direktive še niso v celoti uveljavile, naj to nemudoma storijo in zlasti naj sprejmejo preventivne ukrepe za sistematično usposabljanje uradnikov, ki utegnejo imeti pri svojem delu stik z otroki in mladostniki;
8. poziva države članice, naj izvajajo določbe o pomoči, podpori in ukrepih za zaščito otrok žrtev spolnih kaznivih dejanj (členi 18, 19 in 20), okrepijo prizadevanja za pravočasno odkrivanje žrtev in naj jim nudijo psihološko podporo; poziva države članice, naj ob upoštevanju otrokove koristi zagotovijo, da bodo otroci žrtve spolnih kaznivih dejanj obravnavani kot posebej ranljive žrtve v skladu z direktivo o pravicah žrtev¹, in sicer s sprejetjem posebnih ukrepov za pomoč in zaščito, kot je možnost pričanja brez obveznosti dokazovanja na javnem zaslišanju ter možnost, da žrtvi pomagajo izključno osebe, posebej usposobljene za ta namen;
9. poziva države članice, naj v skladu s členom 23 zagotovijo primerno usposabljanje in krepijo kompetence v zvezi z novimi grožnjami v spletnem okolju ter široko uporabo in dostopom do mobilnih tehnologij in interneta, zlasti pri sodnikih in policijskih enotah, saj jim bo to pomagalo pri primerni preiskavi in pregonu storilcev ter nudenju pomoči žrtvam;
10. znova poudarja, da so potrebna zadostna finančna sredstva, človeški viri ter preiskovalna pooblastila in orodja, vključno z razvojem visoko tehnoloških zmogljivosti, za preprečevanje nezakonite vsebine na spletu, zagotavljanje boljšega in hitrejšega odkrivanja žrtev in storilcev ter odzivanje na nove pojave in rastoče trende na spletu, vključno z novimi distribucijskimi in transakcijskimi modeli za gradivo, ki prikazuje zlorabo otrok;
11. poziva Komisijo, naj spodbuja in podpira izmenjavo dobrih praks in izkušenj v državah članicah; poudarja, da so lahko prostovoljne pobude ustreznih deležnikov koristna podpora v boju proti takim kaznivim dejanjem, ne morejo pa nadomestiti učinkovitih zakonskih določb;
12. se strinja, da je treba na lokalni ravni promovirati gradivo, kanale in kampanje za ozaveščanje tako otrok kot odraslih, zlasti staršev in oseb, ki so v stiku z otroki, da bi jim pomagali razumeti in preprečevati spletna tveganja, zagotoviti varno spletno okolje in spodbujati pozitivno doživljanje spleta pri otrocih;
13. poudarja, da bi morali preventivni ukrepi zajemati vidike, povezane s tehnologijo, da se zlasti zagotovita varnejši internet in digitalna pismenost; zato spodbuja države članice, naj razmislijo o vključitvi pobud za usposabljanje in izobraževanje v svoje učne načrte in programe na način, ki ustreza starosti, ter tako spodbujajo medijsko pismenost in

---

¹ Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (UL L 315, 14.11.2012, str. 57).

poučevanje o internetni varnosti in preprečevanju spolne zlorabe otrok in mladostnikov že od zgodnjega otroštva, vključno o tem, kako odkriti in se zaščititi pred nevarnostjo, ki jo lahko pomeni spletno gradivo, kako zaznati znake neprimerne obnašanja in kako ga prijaviti; poleg tega poziva države članice, naj sprejmejo določbe o izvajanju strogih tehničnih ukrepov, kot so starosti primerne nastavitve, privzeto šifriranje in starševski nadzor, da bi zagotovili kar največjo zaščito otrok in mladostnikov;

14. poudarja, da glede na hitro spreminjajočo naravo kibernetnega kriminala in hitrost tehnološkega razvoja obstaja potreba po stalno prilagodljivem pristopu k raziskavam ter razvoju mehanizmov in naprednih metod, vključno z razvojem programske opreme, ki bo omogočal zgodnje odkrivanje, blokiranje in odstranitev nezakonite vsebine, kot je vsebina na spletu, ki prikazuje spolno zlorabo otrok; zato poziva države članice, naj okrepijo svoje dejavnosti in stalno prilagajajo svoje načrte in politike za preprečevanje spolne zlorabe otrok, da se bodo uspešno borile proti spolni zlorabi in spolnem izkoriščanju otrok in otroški pornografiji na spletu, ter poziva Komisijo, naj podpre njihova prizadevanja;
15. poziva Komisijo, naj še naprej tesno spremlja ukrepe za prenos, ki jih sprejmejo države članice, ter naj nemudoma uvede postopek za ugotavljanje kršitev, če ti ukrepi niso skladni z direktivo;
16. poudarja vlogo staršev pri preprečevanju spolnega izkoriščanja otrok in mladoletnikov z določanjem smernic, spremljanjem otrok in mladoletnikov pri uporabi interneta in družbenih omrežij ter obveščanjem svojih otrok in mladoletnikov o nevarnostih otroške pornografije;
17. spodbuja Komisijo in države članice, naj olajšajo dostop nevladnih organizacij do javnih sredstev za preventivne in izobraževalne dejavnosti v zvezi s spolnim izkoriščanjem otrok in mladoletnikov na spletu in otroško pornografijo ter za večjo pozornost javnosti o tej problematiki;
18. opozarja, da je spolno izkoriščanje otrok in mladostnikov na spletu strašljiv pojav, ki se stalno razvija in ima dolgoročne posledice za žrtve, in se odvija skupaj s tehnološkim razvojem, ter da se po podatkih mednarodnega združenja spletnih prijavnih točk (INHOPE) povprečna starost žrtev gradiva spolne zlorabe otrok stalno znižuje; poudarja, da omrežja vzajemne izmenjave (peer-to-peer) ter globoki splet in temno omrežje zagotavljajo visoko stopnjo anonimnosti za storilce in se zato uporabljajo za izmenjavo gradiva spolne zlorabe otrok;
19. spodbuja medijski in oglaševalski sektor, naj v svoji produkciji zavarujeta dostojanstvo in nedolžnost otrok in mladoletnikov z mehanizmi sourejanja, notranjimi kodeksi ravnanja in drugimi prostovoljnimi ukrepi;
20. priporoča, naj nacionalni organi pripravijo črne sezname spletnih mest z otroško pornografijo in jih po varnih poteh posredujejo ponudnikom internetnih storitev, da bodo to odstranili nezakonite vsebine na podlagi jasnih in preglednih meril, ki zagotavljajo primerno raven pravne gotovosti in so skladni z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter Listino Evropske unije o temeljnih pravicah; priporoča izmenjavo teh črnih seznamov med državami članicami z okrepljenim sodelovanjem z Interpolom, Europolom in Evropskim centrom za boj proti

kibernetski kriminaliteti ter s tretjimi državami, saj gre za globalen problem, ki presega nacionalne meje; priporoča, naj bodo ti sezname tarčni in redno posodobljeni;

21. spodbuja države članice, naj v skladu s členom 24(4) zagotovijo oceno nevarnosti, ki jo obsojeni storilci kaznivih dejanj predstavljajo, in morebitnega tveganja ponovitve kaznivih dejanj; podpira izmenjavo teh ocen in informacij iz kazenske evidence o storilcih kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost otrok med organi kazenskega pregona, da bi tem osebam preprečili neopaženo gibanje iz ene države članice v drugo, zlasti zaradi dela ali prostovoljskega dela z otroki in mladostniki ali v ustanovah za otroke; poziva države članice, naj izboljšajo izmenjavo informacij o kazenskih obsodbah in prepovedih, pa tudi zbiranje podatkov v nacionalnih registrih storilcev;
22. poudarja, da je za zmanjšanje in preprečevanje spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok bistveno redno zbiranje podatkov in razširjanje dejanskih informacij o pojavnosti te grožnje in njenih metodah, obenem pa otrokom, staršem in posameznikom, ki delajo z otroki, zagotoviti ustrezno znanje in orodja;
23. poziva Komisijo, naj upošteva sklepe Sveta Evrope, zlasti priporočilo parlamentarne skupščine Sveta Evrope (PACE) št. 2092 o boju proti pretirani seksualizaciji otrok;
24. poziva države članice, naj v sodelovanju z nacionalnimi spletnimi prijavnimi točkami uvedejo obveznost za ponudnike internetnih storitev, da gradivo spolne zlorabe otrok in otroške pornografije, ki ga odkrijejo v svoji infrastrukturi, prijavijo organom kazenskega pregona, in poziva ponudnike internetnih storitev, da zavarujejo dokaze v skladu z dolžnim pravnim postopanjem, Listino EU o temeljnih pravicah in Konvencijo OZN o otrokovih pravicah; poudarja pomembno vlogo industrije informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter ponudnikov internetnih storitev pri zagotavljanju hitre in učinkovite odstranitve nezakonitih spletnih vsebin na zahtevo pristojnih organov kazenskega pregona;
25. poziva države članice, ki tega še niso storile, naj nemudoma vzpostavijo in podpirajo varne in otrokom prilagojene mehanizme prijavljanja in svetovanja, na primer telefonske ali računalniške linije z elektronskim naslovom, ali aplikacije za tablice in pametne telefone, na katerih lahko internetni uporabniki prijavijo, tudi anonimno, gradivo spolne zlorabe otrok, ki ga odkrijejo na spletu, in poskrbijo, da bodo na teh številkah sposobni oceniti prijavljene vsebine in nemudoma izvesti postopke za njihovo prijavo in odstranjevanje ter za odstranitev vsebine s strežnikov, ki se nahajajo zunaj njihovega ozemlja; meni, da bi bilo treba dovoliti proaktivno iskanje gradiva spolne zlorabe otrok v okviru teh telefonskih števil, kot to deluje v primeru fundacije za nadzor interneta (IWF) v Združenem kraljestvu; poziva države članice k doseganju boljšega sodelovanja med telefonskimi številkami za pomoč in spletnimi prijavnimi točkami, da bi zagotovili zaščito otrok, ki so žrtve spolnega izkoriščanja in zlorabe;
26. poziva države članice, naj v svoji zakonodaji uvedejo obvezno preverjanje ozadja oseb, ki se prijavijo za dejavnosti ali delo z otroki ali prostovoljstvo na tem področju, ali delo, ki je neposredno povezano z obravnavo gradiva spolne zlorabe otrok, ter sistematično izmenjavo informacij o posameznikih, ki so nevarni za otroke;
27. pozdravlja dejstvo, da se je približno polovica držav članic odločila, da poleg ukrepov v skladu s členom 25(1) za takojšnjo odstranitev spletnih strani, ki vsebujejo gradivo

- spolne zlorabe otrok, uvede ukrepe v skladu s členom 25(2) Direktive, ki niso obvezni, da bi preprečila dostop do spletnih strani, ki vsebujejo ali širijo otroško pornografijo; spodbuja države članice, ki teh neobveznih ukrepov še niso uvedle, naj to storijo; poziva Komisijo, naj v okviru morebitne prihodnje revizije razmisli o uvedbi strožjih ukrepov v členu 25(2) in spodbuja uporabo sredstev EU, tudi na področju raziskav, za iskanje novih obetavnih tehnoloških rešitev na tem področju; ugotavlja, da je odstranitev nezakonitih in škodljivih vsebin ustrezen način boja proti spolnemu izkoriščanju otrok in mladostnikov ter otroški pornografiji;
28. je zaskrbljen nad rezultati letnega poročila fundacije za nadzor interneta (IWF), ki je bilo objavljeno aprila 2017, da v Evropi ustanovljene internetne domene sedaj gostijo 60 % spletnih strani s podobami spolne zlorabe otrok, kar je 19 % več kot leta 2015, v nekaterih državah članicah pa je prišlo do strmega povišanja števila URL s podobami spolne zlorabe; poziva države članice, naj okrepijo sodelovanje ter izmenjavo informacij in dobre prakse, da bi zmanjšali razpoložljivost spletnega gradiva spolne zlorabe otrok;
  29. poudarja, da morajo države članice v skladu s pravom EU in držav članic zaščititi načela preglednosti, nujnosti in sorazmernosti, če uveljavljajo ukrepe za omejevanje temeljnih pravic na spletu v zvezi s členom 25, obenem pa podati razloge za omejitve in zagotoviti možnost vložitve pravnega sredstva;
  30. poudarja, da je treba ozaveščati o nevarnostih in tveganjih izpostavljenosti otrok v družbenih medijih;
  31. poudarja, da morajo biti osebni podatki otrok ustrezno zaščiteni in da je treba otroke in starše obveščati o nevarnostih in posledicah uporabe osebnih podatkov otrok na spletu;
  32. se strinja, da je za učinkovito odkrivanje ter boj proti nezakonitemu gradivu in razširjanju gradiva spolne zlorabe otrok na spletu bistveno ukrepanje več deležnikov in sodelovanje med zasebnim in javnim sektorjem, vključno s civilno družbo, organi kazenskega pregona, ustanovami, ki delajo z otroki, socialnimi službami in deležniki iz zasebnega sektorja, kot je tehnološka industrija;
  33. poleg tega poudarja, da sta za boj proti spolni zlorabi otrok in njihovem izkoriščanju na spletu potrebna mednarodno sodelovanje in prehodne preiskave s strateškimi partnerji EU in organi kazenskega pregona;
  34. ponavlja, da je zaradi visokega števila neprijavljenih primerov, novosti kaznivih dejanj in razlik v opredelitvah in metodologijah v posameznih državah članicah težko priti do natančnih statističnih podatkov o številu kaznivih dejanj na področju spolne zlorabe otrok;
  35. poziva države članice, naj v sodelovanju s ponudniki vsebin in storitev na podlagi ustreznega pravnega postopka in v skladu z Listino EU o temeljnih pravicah in Konvencijo OZN o otrokovih pravicah pospešijo postopke za prijavo in odstranjevanje vsebin o spolni zlorabi otrok in njihovem izkoriščanju, vključno z otroško pornografijo, da bi tako zagotovili primerne zaščitne ukrepe, zlasti da bodo posegi omejeni na tisto, kar je nujno in sorazmerno, in da vključijo možnost vložitve pravnega sredstva; poziva Komisijo, naj olajša in okrepi izmenjavo dobre prakse na tem področju, in hkrati poziva

- države članice, naj okrepijo sodelovanje, da bi ta vprašanja učinkovito rešili;
36. poudarja, da so otroci v begunski krizi čedalje bolj ogroženi, saj so izpostavljeni večjemu tveganju za spolno izkoriščanje in spolno zlorabo, zlasti mladoletni otroci brez spremstva, od katerih mnoge po prihodu pogrešijo; poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo ta pojav in sprejmejo učinkovite ukrepe, da bi izboljšali položaj otrok in jih bolje zaščitili;
  37. poziva Komisijo in države članice, naj ozaveščajo državljane o pomembnosti boja proti spolni zlorabi in spolnem izkoriščanju otrok in mladostnikov s spodbujanjem in polno udeležbo v pobudah in kampanjah obveščanja, kot je evropski dan zaščite otrok pred spolnim izkoriščanjem in zlorabo, ki ga je določil Svet Evrope;
  38. spodbuja države članice, ki tega še niso storile, naj vzpostavijo storitve za pomoč, tudi spletne storitve, s katerimi bodo zagotovile podporo, informacije in usposabljanje o tem, kako prepoznati znake spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja ter kako se odzvati na težavno vedenje, ki pa še ni prešlo v zlorabo;
  39. poziva države članice, naj zagotovijo hitro odstranitev nezakonitih vsebin, obenem pa tudi, da se te vsebine ne pojavijo več;
  40. podpira pristop k zaščiti otrok, ki temelji na pravicah in upošteva mednarodni pravni red; v zvezi s tem opozarja, da je v Agendi EU za otrokove pravice iz leta 2011 zapisano, da sta Pogodbi, Listina Evropske unije o temeljnih pravicah in Konvencija OZN o otrokovih pravicah skupna podlaga za vse ukrepe EU, ki zadevajo otroke.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	29.6.2017
Izid končnega glasovanja	+: 22 -: 1 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Isabella Adinolfi, Silvia Costa, Angel Džambazki (Angel Dzhambazki), María Teresa Giménez Barbat, Jorgos Gramatikakis (Giorgos Gramatikakis), Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Luigi Morgano, Momčil Nekov (Momchil Nekov), Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Santiago Fisas Aixelà, Morten Løkkegaard, Michel Reimon, Remo Sernagiotto
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Levteris Hristoforu (Lefteris Christoforou), Andrejs Mamikins, Jana Žitňanská

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

22	+
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard
ECR	Angel Džambazki (Angel Dzhambazki), Remo Sernagiotto, Jana Žitňanská
EFDD	Isabella Adinolfi
PPE	Levteris Hristoforu (Lefteris Christoforou), Santiago Fisas Aixelà, Svetoslav Hristov Malinov, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Jorgos Gramatikakis (Giorgos Grammatikakis), Krystyna Łybacka, Andrejs Mamikins, Luigi Morgano, Momčil Nekov (Momchil Nekov)
Verts/ALE	Michel Reimon, Helga Trüpel

1	-
S&D	Petra Kammerevert

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani